

مهارت‌ها و عادات مطالعه دانشجویان پزشکی زنجان

عباس‌علی نوریان، نورالدین موسوی‌نسب، آرزو فهري، اکبر محمدزاده

چکیده

مقدمه: دانشجویان پزشکی در طول تحصیل با حجم بسیار متنوعی از مطالب درسی روبرو هستند که مطالعه آنها نیازمند صرف زمان و داشتن برنامه درسی منظم می‌باشد. هدف این پژوهش، تعیین وضعیت عادات و مهارت‌های مطالعه‌ای دانشجویان پزشکی زنجان بود. **روش‌ها:** در این مطالعه توصیفی-مقطعی، کلیه دانشجویان رشته پزشکی زنجان (۲۲۰ نفر) در تمامی مقاطع در سال ۱۳۸۳ انتخاب شدند. پرسشنامه‌ای پایا و روا شامل مشخصات دموگرافیک و ۲۴ سؤال با مقیاس لیکرت ۵ نقطه‌ای از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم، به صورت جمع‌ایفا توزیع گردید. نمره کمتر نشان‌دهنده مهارت و عادت مطالعه مناسب‌تر بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS به صورت محاسبه میانگین و آزمون‌های من-ویتنی و کروسکال والیس انجام شد.

نتایج: میانگین نمرات کسب شده برای هر یک از مهارت‌ها و عادات مطالعه در زمینه مدیریت زمان ۲/۷۵، تمرکز حین مطالعه ۲/۲۵، سرعت مطالعه ۲، یادداشت‌برداری مطالعه ۱/۷۵، عادات مطالعه ۱/۷۵ و درک مطلب ۱/۵ از حداکثر ۴ بود. دانشجویان پسر در تمرکز حین مطالعه، مدیریت زمان و درک مطلب بطور معنی‌داری وضعیت بهتری نسبت به دانشجویان دختر داشتند. در مدیریت زمان دانشجویان مقطع کارورزی وضعیت بهتری نسبت به سایر مقاطع داشتند. میانگین نمرات مهارت‌ها و عادات مطالعه در وضعیت‌های مختلف با محل سکونت اختلاف معنی‌دار نداشت.

نتیجه‌گیری: دانشجویان پزشکی در زمینه‌های عادات مطالعه، درک مطلب و یادداشت‌برداری وضعیت مناسب‌تری داشتند و در بعضی مهارت‌ها، وضعیت دانشجویان پسر بهتر بود. آموزش مهارت‌ها و عادات مطالعه به صورت واحد درسی و یا برگزاری کارگاه می‌تواند در یادگیری بهتر متون درسی دانشجویان کمک نماید.

واژه‌های کلیدی: مهارت‌های مطالعه، عادات مطالعه، مدیریت زمان، سرعت مطالعه، تمرکز حین مطالعه، دانشجویان پزشکی.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / بهار و تابستان ۱۳۸۵؛ ۱(۱): ۱۰۱ تا ۱۰۷

مقدمه

ماهرانه فنون مطالعه بستگی دارد. علاقه نسبت به مطلب خواندنی سبب می‌شود تا شخص به مطالعه بیشتر بپردازد و مطالعه بیشتر، منجر به بهتر شدن کاربرد فنون مطالعه می‌گردد (۲).

بکارگیری روش‌ها و مهارت‌های متنوع مطالعه در نقاط مختلف جهان، در یادگیری بهتر دانشجویان مورد تأیید قرار گرفته است. استارک (Stark) در مطالعه خود دریافت که شرکت دانشجویان در سمینارهای دانشگاهی در زمینه مهارت‌های مطالعه (نوشتن نامه، فنون تحقیق، فنون یادداشت‌برداری، مدیریت زمان)، میزان حفظ مطالب علمی را بیشتر می‌نماید (۳). تمرکز دانشجویان بر روی ابعاد خارجی و داخلی محیط آموزشی و تأثیر مثبت آن بر انگیزش و توجهات شخصی دانشجویان در مطالعه‌ای نشان داده شده است (۴). در یک مطالعه، مشخص شد که داشتن برنامه منظم و مطالعه عمیق همراه با تمرکز

خواندن، یک فعالیت پیچیده است و هیچ روشی به تنهایی نمی‌تواند پاسخ‌گوی همه موقعیت‌ها باشد. شیوه مطالعه را باید از طریق انتخاب و ترکیب فنون و روش‌های مختلف خواندن برگزید (۱). مطالعه ثمربخش به دو عامل: علاقه نسبت به مطالب خواندنی و کاربرد

آدرس مکاتبه. دکتر عباس‌علی نوریان (استادیار)، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، بلوار آزادی، زنجان.

E-mail: nourian@zums.ac.ir

دکتر سید نورالدین موسوی‌نسب، استادیار گروه پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی زنجان و دکتر آرزو فهري و دکتر اکبر محمدزاده، پزشکان عمومی. این مقاله در تاریخ ۸۴/۷/۹ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۵/۲/۱۱ اصلاح شده و در تاریخ ۸۵/۵/۲۳ پذیرش گردیده است.